

Sygn. akt IC 1872/10

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2011 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Korol

Protokolant: st. sekr. sądowy Edyta Kornacka

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2011 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa P. G.

przeciwko Skarbowi Państwa – Aresztowi Śledczemu w H.

o zapłatę

I. Powództwo oddala;

II. Odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu.

Uzasadnienie zawartego w pkt II wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 12 maja 2011 roku postanowienia w przedmiocie kosztów procesu

W procesie zasadą jest, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest na żądanie przeciwnika zwrócić mu koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 kpc). Rygorystyczne stosowanie tej zasady nie zawsze prowadzi jednak do rozwiązań dających się pogodzić z powszechnym poczuciem sprawiedliwości czy dobrymi obyczajami. Dlatego też przepisy kodeksu postępowania cywilnego dotyczące kosztów sądowych przewidują od tej zasady pewne wyjątki. Jeden z takich wyjątków wskazuje przepis art. 102 kpc. Zgodnie z nim, w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów lub nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Przepis ten nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się, że do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu, zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Za trafny należy natomiast uznać pogląd, zgodnie z którym sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia – na podstawie art. 102 – od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. wyrok SN z 2 czerwca 1965r., II PR 188/65, Lex 13881, wyrok SN z 25 lutego 1975r., II PR 302/74, Lex 7664, wyrok SN z 1 października 1974r., II PR 207/74, Lex 7595, wyrok SN z 4 listopada 1970r., III PRN 83/70, Lex 14091, postanowienie SN z 4 lipca 1974r., I CZ 88/74, Lex 7546, postanowienie SN z 11 lutego 2010, I CZ 112/09, Lex 564753).

Powództwo P. G. zostało w całości oddalone, a zatem należy go uznać za stronę przegrywającą sprawę. Szczególne jej okoliczności uzasadniają jednak odstąpienie od obciążania go kosztami procesu. Powód nie uzyskuje żadnych dochodów. Poniósł już koszty opłaty od pozwu w kwocie 100 zł. Odbywa długoterminową karę pozbawienia wolności, której koniec przypada na maj 2013 roku. Nie posiada żadnego majątku i nie ma możliwości podjęcia pracy zarobkowej. Dlatego niezasadne było obciążanie go kosztami procesu należnymi Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.